

Vergaderjaar 2021–2022

35 994

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2022 (Tweede incidentele suppletoire begroting)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2022 wijzigingen aan te brengen in:

de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport;

Normaliter wordt nieuw beleid in uitvoering genomen nadat de Staten-Generaal de begrotingswet heeft geautoriseerd. Aangezien uitvoering van de spoedeisende maatregelen die in deze tweede incidentele suppletoire begroting zijn opgenomen in het belang van het Rijk zijn, en niet kan wachten tot formele autorisatie van beide Kamers der Staten-Generaal, zal het kabinet de uitvoering van de maatregelen starten. Hiermee wordt gehandeld conform artikel 2.27, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2016. Voor de indiening van deze incidentele suppletoire begroting is uw Kamer vooraf geïnformeerd via de Stand van zaken covid-19 brief van 14 december 2021 met kenmerk 3295279-1021660-PDC19 (2021Z23483) en de brief Steunpakket in het eerste kwartaal van 2022 van 14 december 2021 met kenmerk CE/ 21312594 (2021Z23466).

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
H.M. de Jonge

B ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE BEGROTINGSARTIKELLEN

1. Leeswijzer

Uitgangspunt bij de tabel budgettaire gevolgen van beleid is dat per artikel de beleidsmatige- en technische mutaties toegelicht worden vanaf € 2,5 miljoen of wanneer deze politiek relevant zijn.

2. Beleid

2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 1 Belangrijkste mutaties 2e incidentele suppletoire begroting 2022 (bedragen x € 1 mln.)

Maatregel	Bedrag 2022	Bedrag 2023	Bedrag 2024	Bedrag 2025	Bedrag 2026
A. Begrotingsgefinancierd					
1) Aanschaf en distributie medische beschermingsmiddelen					
2) GGD'en en veiligheidsregio's					
3) IC-capaciteit					
4) Ondersteuning sportsector	80,0				
5) Ondersteuning zorgpersoneel					
6) Onderzoek inzake COVID-19					
7) Testcapaciteit					
8) Vaccin ontwikkeling, implementatie en medicatie	120,0				
9) Zorgbonus					
10) Omscholen personeel voor arbeidsmarkt zorg	52,5				
11) Zorgkosten en bijstand Caribisch Nederland					
12) Overige maatregelen (plafond Rijksbegroting)					
13) Garanties					
Totaal A	252,5	0,0	0,0	0,0	0,0
B. Premiegefinancierd					
14) Meerkosten COVID-19 Wlz (plafond Zorg)	0,0				
15) Overige maatregelen (plafond Zorg)					
Totaal B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal A+B=C	252,5	0,0	0,0	0,0	0,0

Tabel 2 Totaal COVID-19 gerelateerde uitgaven- en ontvangsten (bedragen x € 1 mln.)

Maatregel	Bedrag 2021 ¹	Bedrag 2022 ²	Bedrag 2023	Bedrag 2024	Bedrag 2025
A. Begrotingsgefinancierd					
1) Aanschaf en distributie medische beschermingsmiddelen	3	54	28		
2) GGD'en en veiligheidsregio's	2.922	1.093			
3) IC-capaciteit	191	162			
4) Ondersteuning sportsector	306	158			
5) Ondersteuning zorgpersoneel	22				
6) Onderzoek inzake COVID-19	15	124	32	6	2
7) Testcapaciteit	3.524	1.349			
8) Vaccin ontwikkeling, implementatie en medicatie	1.754	1.077	378		
9) Zorgbonus	928	19	1		
10) Omscholen personeel voor arbeidsmarkt zorg	96	53			
11) Zorgkosten en bijstand Caribisch Nederland	91	34			
12) Overige maatregelen (plafond Rijksbegroting)	507	102	6	4	
13) Garanties	388				
Totaal A	10.748	4.225	444	10	2
B. Premiegefinancierd					
14) Meerkosten COVID-19 Wlz (plafond Zorg)	162				
15) Overige maatregelen (plafond Zorg)	100	44			
Totaal B	262	44	0	0	0
Totaal A+B=C	11.010	4.269	444	10	2

¹ ISB1 Kamerstukken II 2020/21, 35 678, nr. 1, ISB2 Kamerstukken II 2020/21, 35 684, nr. 1, ISB3 Kamerstukken II 2020/21, 35 703, nr. 1, ISB4 Kamerstukken II 2020/21, 35 763, nr. 1, ISB6 Kamerstukken II 2020/21, 35 815, nr. 1, ISB7 Kamerstukken II 2020/21, 35 841, nr. 1, ISB8 Kamerstukken II 2020/21, 35 854, nr. 1, ISB9 Kamerstukken II 2020/21, 35 884, nr. 1, ISB10 Kamerstukken II 2020/21, 35 895, nr. 1, ISB11 Kamerstukken II 2020/21, 35 906, nr. 1, ISB12 Kamerstukken 2020/21, 35 944, nr. 1, ISB13 Kamerstukken 2021/22, 35 970, nr. 1.

² Stand tot en met stand ISB12 Kamerstukken 2020/21, 35 944, nr. 1 aangevuld met NvW 1 Kamerstukken 2021/22, 35 925 XVI, nr. 10 en NvW 2 Kamerstukken 2021/22, 39 925 XVI, nr. 106, ISB1 Kamerstukken II 2021/22, 35 989, nr. 1.

Bovenstaand overzicht geeft het totaal van alle COVID-19 gerelateerde uitgaven en ontvangsten op de VWS-begroting weer, zoals verwerkt in de relevante begrotingsstukken. Het betreft de corona gerelateerde mutaties zoals opgenomen in de eerste en tweede incidentele supplettoire begroting 2022. Er is voor gekozen om een uitsplitsing te maken in begrotings-gefinancierde uitgaven en premiegefinancierde uitgaven en een totaalstelling.

3. Beleidsartikelen

3.1 Artikel 1 Volksgezondheid

Tabel 3 Budgettaire gevolgen van beleid incidentele supplettoire begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting incl. 1e en 2e NvW	Mutaties 2e ISB	Stand 2e ISB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027
Verplichtingen	1.058.767	0	1.058.767	0	0	0	0	0
Uitgaven	4.871.212	120.000	4.991.212	0	0	0	0	0
<i>waarvan juridisch verplicht (percentage)</i>								
1. Gezondheidsbeleid	488.694	0	488.694	0	0	0	0	0
Subsidies	25.078	0	25.078	0	0	0	0	0
(Lokaal) gezondheidsbeleid	24.812	0	24.812	0	0	0	0	0
Overige	266	0	266	0	0	0	0	0
Opdrachten	3.741	0	3.741	0	0	0	0	0
(Lokaal) gezondheidsbeleid	3.741	0	3.741	0	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	126.749	0	126.749	0	0	0	0	0
Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit	104.953	0	104.953	0	0	0	0	0
RIVM: wettelijke taken en beleidsondersteuning zorgbreed	21.039	0	21.039	0	0	0	0	0

	Vastgestelde begroting incl. 1e en 2e NvW	Mutaties 2e ISB	Stand 2e ISB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027
Overige	757	0	757	0	0	0	0	0
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	321.959	0	321.959	0	0	0	0	0
ZonMw: programmering	321.959	0	321.959	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan medeoverheden	11.167	0	11.167	0	0	0	0	0
Aanpak Gezondheidsachterstanden	11.031	0	11.031	0	0	0	0	0
Overige	136	0	136	0	0	0	0	0
2. Ziektepreventie	4.223.216	120.000	4.343.216	0	0	0	0	0
Subsidies	407.356	0	407.356	0	0	0	0	0
Ziektepreventie	188.704	0	188.704	0	0	0	0	0
Bevolkingsonderzoeken	163.330	0	163.330	0	0	0	0	0
Vaccinaties	55.322	0	55.322	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Opdrachten	2.713.004	120.000	2.833.004	0	0	0	0	0
Ziektepreventie	2.713.004	120.000	2.833.004	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen	444.007	0	444.007	0	0	0	0	0
RIVM: Opdrachtverlening aan kenniscentra	263.221	0	263.221	0	0	0	0	0
RIVM: Bevolkingsonderzoeken	45.411	0	45.411	0	0	0	0	0
RIVM: Vaccinaties	135.362	0	135.362	0	0	0	0	0
Overige	13	0	13	0	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden	658.849	0	658.849	0	0	0	0	0
Overige	658.849	0	658.849	0	0	0	0	0
Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Garanties	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Gezondheidsbevordering	127.043	0	127.043	0	0	0	0	0
Subsidies	105.455	0	105.455	0	0	0	0	0
Preventie van schadelijk middelengebruik	17.808	0	17.808	0	0	0	0	0
Gezonde leefstijl en gezond gewicht	18.969	0	18.969	0	0	0	0	0
Letselpreventie	4.532	0	4.532	0	0	0	0	0
Bevordering van seksuele gezondheid	62.953	0	62.953	0	0	0	0	0
Overige	1.193	0	1.193	0	0	0	0	0
Opdrachten	4.347	0	4.347	0	0	0	0	0
Gezondheidsbevordering	4.347	0	4.347	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	1.330	0	1.330	0	0	0	0	0
Overige	1.330	0	1.330	0	0	0	0	0
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	147	0	147	0	0	0	0	0
ZonMw: programmering	147	0	147	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan medeoverheden	15.764	0	15.764	0	0	0	0	0
Heroïnebehandeling op medisch voorschrift	15.764	0	15.764	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ethiek	32.259	0	32.259	0	0	0	0	0
Subsidies	28.563	0	28.563	0	0	0	0	0
Abortusklinieken	18.133	0	18.133	0	0	0	0	0
Medische Ethiek	10.430	0	10.430	0	0	0	0	0
Opdrachten	456	0	456	0	0	0	0	0
Medische Ethiek	456	0	456	0	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	3.240	0	3.240	0	0	0	0	0
CIBG: Uitvoeringstaken medische ethiek	3.240	0	3.240	0	0	0	0	0
Ontvangsten	40.403	0	40.403	0	0	0	0	0
Overige	33.203	0	33.203	0	0	0	0	0

Uitgaven

2. Ziektepreventie

Opdrachten

Ziektepreventie

Vaccins

Het budget voor vaccins wordt met € 120 miljoen opgehoogd, zodat een optie benut kan worden op extra vaccins in 2022, die aangepast kunnen worden aan de Omikron-variant. Dit in verband met de zorgen die bestaan rondom de potentiële impact van deze variant. Hierover wordt uw Kamer in een vertrouwelijke brief nog nader geïnformeerd. De kasuitgaven worden in 2022 verwacht. De verplichtingenruimte is opgehoogd middels het addendum bij het overzicht van de mutaties die zijn opgetreden na de Najaarsnota en de bijbehorende 2e supplettoire wet 2021 op de begroting van VWS (Kamerstukken II 2021/22, 35925-XVI-162) omdat de verplichting in 2021 wordt aangegaan.

3.4 Artikel 4 Zorgbreed beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid incidentele supplettoire begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting incl. 1e en 2e NvW	Mutaties 2e ISB	Stand 2e ISB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027
Verplichtingen	1.140.632	52.500	1.193.132	0	0	0	0	0
Uitgaven	1.354.776	52.500	1.407.276	0	0	0	0	0
<i>waarvan juridisch verplicht (percentage)</i>	<i>98,4%</i>							
1. Positie cliënt en transparantie van zorg	52.795	0	52.795	0	0	0	0	0
Subsidies	36.457	0	36.457	0	0	0	0	0
Patiënten- en gehandicaptenorganisaties	17.000	0	17.000	0	0	0	0	0
Transparantie van zorg	19.307	0	19.307	0	0	0	0	0
Overige	150	0	150	0	0	0	0	0
Opdrachten	8.689	0	8.689	0	0	0	0	0
Ondersteuning cliëntorganisaties	4.033	0	4.033	0	0	0	0	0
Transparantie van zorg	2.545	0	2.545	0	0	0	0	0
Overige	2.111	0	2.111	0	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	7.649	0	7.649	0	0	0	0	0
CIBG	7.649	0	7.649	0	0	0	0	0
2. Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	672.525	52.500	725.025	0	0	0	0	0
Subsidies	650.376	52.500	702.876	0	0	0	0	0
Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	650.376	52.500	702.876	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Opdrachten	9.244	0	9.244	0	0	0	0	0
Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	9.244	0	9.244	0	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	12.905	0	12.905	0	0	0	0	0
CIBG	12.905	0	12.905	0	0	0	0	0
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	0	0	0	0	0	0	0	0
ZiNL	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan (inter)nationale organisaties	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Informatiebeleid	194.064	0	194.064	0	0	0	0	0
Subsidies	123.594	0	123.594	0	0	0	0	0
Informatiebeleid	16.444	0	16.444	0	0	0	0	0
Maatschappelijke diensttijd	94.677	0	94.677	0	0	0	0	0
Overige	12.473	0	12.473	0	0	0	0	0
Opdrachten	37.599	0	37.599	0	0	0	0	0

	Vastgestelde begroting incl. 1e en 2e NvW	Mutaties 2e ISB	Stand 2e ISB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027
Informatiebeleid	28.685	0	28.685	0	0	0	0	0
Overige	8.914	0	8.914	0	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	32.871	0	32.871	0	0	0	0	0
Informatiebeleid	32.871	0	32.871	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Inrichting Zorgstelsel	255.657	0	255.657	0	0	0	0	0
Subsidies	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma's Zorgstelsel	0	0	0	0	0	0	0	0
Opdrachten	1.582	0	1.582	0	0	0	0	0
Programma's Zorgstelsel	1.027	0	1.027	0	0	0	0	0
Overige	555	0	555	0	0	0	0	0
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	254.075	0	254.075	0	0	0	0	0
CAK	112.456	0	112.456	0	0	0	0	0
NZa	63.547	0	63.547	0	0	0	0	0
Zorginstituut Nederland	74.722	0	74.722	0	0	0	0	0
CSZ	1.600	0	1.600	0	0	0	0	0
Overige	1.750	0	1.750	0	0	0	0	0
Bijdragen aan medeoverheden	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan andere begrotingshoofd- stukken	0	0	0	0	0	0	0	0
EZK: ACM	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan medeoverheden	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Zorg, welzijn en jeugdzorg op Caribisch Nederland	179.735	0	179.735	0	0	0	0	0
Subsidies	3.582	0	3.582	0	0	0	0	0
Zorg en Welzijn	3.582	0	3.582	0	0	0	0	0
Bekostiging	171.852	0	171.852	0	0	0	0	0
Zorg en Welzijn	171.852	0	171.852	0	0	0	0	0
Bijdragen aan medeoverheden	4.301	0	4.301	0	0	0	0	0
Overige	4.301	0	4.301	0	0	0	0	0
Ontvangsten	11.153	0	11.153	0	0	0	0	0
Wanbetalers en onverzekerden	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige	11.153	0	11.153	0	0	0	0	0

Uitgaven

2. Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt

Subsidies

Verlenging Coronabanen in de Zorg

Vanwege de aanhoudende druk op de zorg als gevolg van de COVID-19 pandemie, stelt het kabinet in 2022 € 45 miljoen beschikbaar voor een derde tijdvak van de subsidieregeling Coronabanen in de Zorg. Met deze subsidieregeling kunnen zorgorganisaties ondersteunende functies creëren die zorgprofessionals ontlasten. De inzet van ondersteunend personeel ter ontlasting van de zorgprofessionals zorgt voor meer capaciteit en een groter herstelvermogen van zorgprofessionals.

Verlenging Nationale Zorgklas

Vanwege de aanhoudende druk op de zorg als gevolg van de COVID-19 pandemie, stelt het kabinet in 2022 € 2,5 miljoen beschikbaar voor de Nationale Zorgklas. Met de Nationale Zorgklas kunnen niet-medisch geschoolden in korte tijd worden opgeleid voor ondersteunende functies

in de zorg die zorgprofessionals ontlasten. Ook kunnen mensen die de ambitie hebben duurzaam in te stromen, mbo-deelcertificaten volgen gericht op de zorg.

Intensivering Nationale Zorgreserve

Vanwege de aanhoudende druk op de zorg als gevolg van de COVID-19 pandemie, stelt het kabinet in 2022 € 5 miljoen extra ter beschikking. Er wordt momenteel een groot beroep gedaan op de Nationale Zorgreserve in oprichting. Met € 5 miljoen kan de beoogde capaciteit van de Nationale Zorgreserve in 2022 tijdelijk worden vergroot van 2000 reservisten naar 5000 reservisten.

3.5 Artikel 6 Sport en bewegen

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid incidentele suppletoire begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting incl. 1e en 2e NvW	Mutaties 2e ISB	Stand 2e ISB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027
Verplichtingen	448.244	80.000	528.244	0	0	0	0	0
Uitgaven	464.823	80.000	544.823	0	0	0	0	0
<i>waarvan juridisch verplicht (percentage)</i>	<i>99%</i>							
1. Passend sport- en beweegaanbod	0	0	0	0	0	0	0	0
Subsidies	0	0	0	0	0	0	0	0
Passend sport- en beweegaanbod	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Uitblinken in sport	0	0	0	0	0	0	0	0
Subsidies	0	0	0	0	0	0	0	0
Uitblinken in sport	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Sport verenigt Nederland	464.823	80.000	544.823	0	0	0	0	0
Subsidies	221.305	27.000	248.305	0	0	0	0	0
Sportakkoord	134.002	27.000	161.002		0	0	0	0
Duurzame en toegankelijke sportaccommodaties	75.794	0	75.794	0	0	0	0	0
Kennis en innovatie	11.509	0	11.509	0	0	0	0	0
Inkomensoverdrachten	15.266	0	15.266	0	0	0	0	0
Financiële voorziening topsporters	15.266	0	15.266	0	0	0	0	0
Opdrachten	4.738	0	4.738	0	0	0	0	0
Sportakkoord	4.465	0	4.465	0	0	0	0	0
Kennis en innovatie	223	0	223	0	0	0	0	0
Overige	50	0	50	0	0	0	0	0
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	2.975	0	2.975	0	0	0	0	0
Dopingautoriteit	2.975	0	2.975	0	0	0	0	0
Bijdragen aan medeoverheden	216.922	53.000	269.922	0	0	0	0	0
Duurzame en toegankelijke sportaccommodaties	185.259	0	185.259	0	0	0	0	0
Sportakkoord	31.663	53.000	84.663		0	0	0	0
Bijdragen aan (inter)nationale organisaties	3.525	0	3.525	0	0	0	0	0
Dopingbestrijding	325	0	325	0	0	0	0	0
Organisaties in de Sport	3.200	0	3.200	0	0	0	0	0
Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken	92	0	92	0	0	0	0	0
Sportakkoord	92	0	92	0	0	0	0	0
Ontvangsten	15.740	0	15.740	0	0	0	0	0
Overige	15.740	0	15.740	0	0	0	0	0

Uitgaven

4. Sport verenigt Nederland

Subsidies/Bijdragen aan medeoverheden

Sportakkoord

Aanvullende ondersteuning voor de sport

Voor de amateursport worden de eerdere compensatieregelingen Tegemoetkoming amateursportorganisaties (TASO) en de Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties (TVS) tot en met januari 2022 doorgezet. Met deze regelingen wordt de sector gecompenseerd voor de vaste lasten en de huurkosten. Daarnaast krijgen gemeenten de mogelijkheid om de ijsbanen en zwembaden te ondersteunen. Hiervoor wordt in 2022 een bedrag van € 80 miljoen beschikbaar gesteld. Daarvan is € 25 miljoen euro bestemd voor de compensatie van de geleden schade in de periode tot 31 december 2021. Voor januari 2022 is maximaal € 55 miljoen euro beschikbaar.